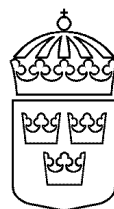

Riksdagens protokoll

1998/99:48

Tisdagen den 2 februari

Kl. 14.00 – 15.01

Protokoll
1998/99:48

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 26 januari.

2 § Ny riksdagsledamot, m.m.

Upplästes och lades till handlingarna följande från Valprövningsnämnden inkomna

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot och ersättare för riksdagsledamöter

Till Valprövningsnämnden har från Riksskatteverket inkommit bevis om att Tullia von Sydow (s), Stockholm, utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 2 februari 1999 sedan Roland Larsson (s) av sagt sig sitt uppdrag som riksdagsledamot. Från Riksskatteverket har också inkommit protokoll angående utseende av ersättare i detta fall.

Valprövningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nya ledamoten och protokollet angående ersättare och därvid funnit att de blivit utfärdade i enlighet med 19 kap. 11 § vallagen.

Stockholm den 1 februari 1999

Staffan Magnusson/

Kerstin Siverby

3 § Anmälan om ersättare för statsråd

Talmannen anmälde att *Nikos Papadopoulos* (s) fr.o.m. den 2 februari skulle tjänstgöra som ersättare för statsrådet Pierre Schori.

4 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan

Talmannen meddelade att interpellationssvar *torsdagen den 4 februari kl. 12.00* skulle utgå.

5 § Meddelande om frågestund

Talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 4 februari kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Justitieminister Laila Freivalds, finansminister Erik Åsbrink, statsrådet Pierre Schori, kulturminister Marita Ulvskog, försvarsminister Björn von Sydow och utbildningsminister Thomas Östros.

6 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 1998/99:113

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:113 av Viviann Gerdin om individens rättssäkerhet.

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 19 februari 1999.

Skälet till dröjsmålet är arbetsanhopning och utlandsresor.

Stockholm den 29 januari 1999

Laila Freivalds

Interpellation 1998/99:127

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:127 av Tom Heyman om Schengen.

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 19 februari 1999.

Skälet till dröjsmålet är arbetsanhopning och utlandsresor.

Stockholm den 29 januari 1999

Laila Freivalds

Interpellation 1998/99:136

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:136 av Gunnel Wallin om rättsväsendet.

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 19 februari 1999.

Skälet till dröjsmålet är arbetsanhopning och utlandsresor.

Stockholm den 29 januari 1999

Laila Freivalds

Interpellation 1998/99:123

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:123 av Tuve Skånberg om de låga födelsetalen.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 februari 1999.

Skälet till dröjsmålet är arbetsanhopning.

Stockholm den 29 januari 1999

Lars Engqvist

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:124 av Lennart Kollmats om barntandvården.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 februari 1999.

Skälet till dröjsmålet är arbetsanhopning.

Stockholm den 29 januari 1999

Lars Engqvist

Interpellation 1998/99:131

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:131 av Kenneth Johansson om hälso- och sjukvården i hela landet.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 februari 1999.

Skälet till dröjsmålet är arbetsanhopning.

Stockholm den 29 januari 1999

Lars Engqvist

7 § Svar på interpellation 1998/99:109 om kriminalitet bland invandrarungdomar

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Justitieminister LAILA FREIVALDS (s):

Fru talman! Sten Andersson har frågat mig om vilka åtgärder jag är beredd att vidta för att motverka kriminaliteten bland framför allt invandrarungdomar.

Arbetet mot brottsligheten måste föras på många olika nivåer och med olika metoder, eftersom brottsligheten är ett komplext och mångfasetterat fenomen. Hur gärna vi än vill, finns inga enkla lösningar. Jag vill därför varna för att bygga problembilder eller förslag till åtgärder på tidningsreportage. Inte minst mot bakgrund av den satsning som regeringen gjort på det brottsförebyggande arbetet är jag övertygad om att alla åtgärder måste byggas på en gedigen kunskapsgrund.

Sten Andersson har inget stöd för sina påståenden att det är just invandrades kriminalitet som är det stora problemet eller att kriminaliteten särskilt bland invandrarungdomar ökar. Den stora majoriteten av alla brott i Sverige begås av svenskar. Detta gäller såväl vuxnas som ungdomars brott. Av de särskilda studier som gjorts av invandrades brottslighet framgår ingen särskild ökning för invandrare eller invandrade ungdomar, jämfört med svenskar.

Jag vill också betona att mindre än en femtedel av de personer som under ett år misstänks för brott är ungdomar under 20 år. Dessutom är det så att majoriteten av de brott ungdomar misstänks för är mindre allvarliga brott som t.ex. snatteri. Bara en liten del av de ungdomar som någon gång dömts för ett brott utvecklas till grova brottslingar. Brottsligheten är därmed inte huvudsakligen ett problem som har med ungdomar, och ännu mindre med invandrade ungdomar, att göra. Majoriteten av alla de vardagsbrott som drabbar den svenska befolkningen begås av äldre ständigt återfallande svenska brottslingar.

Dessa faktum hindrar dock inte att regeringen anser att det är en mycket viktig uppgift att förebygga att ungdomar börjar begå brott. Vi vet att de som fastnar i en kriminell karriär ofta har börjat begå brott i tidig ålder. Regeringen har här tagit ett antal initiativ. Den stora satsningen på lokalt brottsförebyggande arbete som påbörjades under den förra mandatperioden med presentationen av regeringens nationella brottsförebyggande program, *Allas vårt ansvar*, och med tillsättandet av Kommittén för brottsförebyggande arbete, fortsätter och byggs ut under denna mandatperiod.

Som vi alla vet begår ju ofta ungdomar sina brott i det område där de bor och tillsammans med andra som också bor där. Det lokala brottsförebyggande arbetet har därför en oerhört stor möjlighet att påverka just ungdomsbrottsligheten och särskilt den som begås i gäng liksom också nyrekryteringen till brottsliga gäng. I de lokala brottsförebyggande råd som nu byggs ut över landet samverkar olika myndigheter, t.ex. polis och socialtjänst. Detta har också stor relevans för just ungdomsbrottsligheten. Brottsförebyggande rådet har i uppdrag att stödja det lokala brottsförebyggande arbetet och har också fått ekonomiska medel till sitt förfogande för att utöka denna verksamhet.

Särskilda medel har avsatts också för brottsförebyggande arbete i storstadsområdena, och jag vet att Brottsförebyggande rådet prioriterar satsningar på sådana områden i storstäderna som har problem, liknande dem som man har med ett ungdomsgäng i en förort till Malmö.

Hur påföljdssystemet för unga lagöverträdare är utformat är självklart också viktigt: att samhället, för att förhindra återfall, reagerar med lämpliga och tillräckliga åtgärder när ett brott begåtts. Påföljdssystemet för unga har nyligen förändrats. Riksdagen har på regeringens förslag beslutat att unga lagöverträdare även i fortsättningen i första hand skall vara en angelägenhet för socialtjänsten. De straffrättsligt motiverade kraven på förutsebarhet, konsekvens och proportionalitet har dock getts ett större utrymme. Domstolen kommer vid sin bedömning av lämplig påföljd att ha tillgång till mer information om vilken sorts stöd eller behandling den dömde kommer att få från socialtjänsten. Domstolen har också fått möjlighet att förena påföljden överlämnande till vård inom socialtjänsten med en föreskrift om ungdomstjänst.

Fr.o.m. den 1 januari i år är det också möjligt för domstolarna att döma unga personer som begått allvarliga brott till påföljden sluten ungdomsvård. Avsikten är att denna nya påföljd, som administreras av Statens institutionsstyrelse, nästan helt skall kunna ersätta fängelsestraffen för personer som begått brott före 18 års ålder. En särskild utredare undersöker också hur de nya regler om handläggning av ungdomsmål som trädde i kraft den 1 mars 1995 har tillämpats och om de fått de effekter som avsågs.

Regeringen har vidare beslutat om en stark satsning på medlingsverksamhet för unga lagöverträdare. En särskild utredare har fått i uppdrag att utreda och analysera frågan om medlingens roll i rättssystemet. Utredaren skall även belysa frågan om familjerådslag. Brottsförebyggande rådet har också fått regeringens uppdrag att inleda försöksverksamhet med medling och att samordna och följa de projekt som omfattas av försöksverksamheten samt utvärdera verksamheten. Medlingens syfte är dubbelt: att minska skadeverkningarna för offret och ge en viss kompensat-

ion samt att ge brottslingen en förståelse för det lidande och de skador offret upplever liksom att förhindra återfall.

De redovisade åtgärderna utgör en del av det långsiktiga, tålmodiga och uthålliga arbete som krävs för att motverka att ungdomar faller in i en kriminell livsstil. Jag vill också påminna om att kriminalpolitiken måste ses som en integrerad del av vår allmänna välfärdspolitik. Att ge barn och ungdomar en trygg uppväxt och goda utvecklingsmöjligheter är det centrala på detta område.

Anf. 2 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! Först kan vi klara av det här med definitionen av ordet svenskar. Min definition är följande: Icke-svenskar är invandrare som har kommit hit och som har fått medborgarskap samt deras barn. Därför blir den här statistiken lite missvisande.

Det vore tacksamt om statsrådet inte pådyvlade mig åsikter som jag inte har i min interpellation. Jag säger ingenting generellt om invandrare, utan jag talar om det ökande problemet avseende invandrarungdomars oroväckande höga brottslighet.

Jag har inget stöd för mina uppgifter, säger statsrådet. Men i en Malmötidning uttalade sig häromdagen namngiven polis och socialarbetare: Det är dags att vi talar klarspråk. Det finns ett stort problem. Vi måste angripa just problemet med att de här gängen till en oroväckande stor del består av invandrarungdomar.

Nu är det en ny trend i Malmö. Man rånar svenska rikemansbarn på kläder och mobiltelefoner. I fjol skickade TT ut ett telegram där man säger att de ungdomsgäng som finns runt om Stockholm och som är kriminella domineras av invandrare.

I ett morgonprogram i TV förra veckan kunde vi höra en kvinna säga att det är dags att tala klarspråk. Hon uttalade sig inte som privatperson, utan hon var från en myndighet.

Närpolisen i Malmö säger att man trott att man skulle kunna börja jobba förebyggande, men att man i dag måste jobba akut. Jag känner många poliser i Malmö och de säger att de är trötta på att köra småungar ut och in, fram och tillbaka.

En polis i Göteborg säger: Hade samma brott begåtts av svenskar mot invandrare, så hade det blivit en enorm verbal kalabalik i medierna. Nu är det närmast tyst.

Statsrådet säger i svaret: Som vi alla vet begås brott av ungdomsligorna i de områden där de bor. Detta vet inte alla, framför allt inte poliser, så det skall jag tala om.

Jag har pryat på fängelset i Malmö och sett det klientelet. Vidare får jag samtal från nämndemän och från åhörare vid domstolar. De delar min uppfattning.

Nu kommer jag till det sista: Jag förutsätter att statsrådet, när hon ställer sig bakom ett sådant här svar, vet vad hon svarar. Det måste väl ändå vara så att justitieministern, som är ansvarig för de här frågorna, har goda människor som lämnar uppgifter till henne.

Jag erkänner att jag har förlorat den här debatten. Jag kan inte vidimera det här mer än jag har gjort. Statsrådet har helt klart mycket mera tyngd än jag men jag lovar en sak: Jag skall kontrollera de här uppgifterna. I god tid innan sista interpellationsdagen inträffar i maj månad i år,

1999, tänker jag återkomma. Jag är alltså inte helt övertygad om att statsrådet har rätt när det gäller det som hon säger i sitt svar här i dag. Jag återkommer således.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på interpellation 1998/99:75 om moms på spelarköp

Anf. 3 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Peter Pedersen har frågat statsrådet Ulrica Messing om hon är beredd att stödja åtgärder för att se över den regel som medför att skattemyndigheter har ansett att föreningar skall betala moms vid köp av spelare från annat land. Peter Pedersen har även fört fram frågan om hur ideella föreningar behandlas i momshänseende jämfört med om motsvarande verksamhet skulle bedrivas av ett aktiebolag.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som skall svara på interpellationen.

Jag är väl medveten om de förhållanden som Peter Pedersen uppmärksammar i denna fråga. Tolkning av gällande lagstiftning är dock en uppgift som åligger domstolarna. Vad gäller de beskattningsärenden som Peter Pedersen refererar till kan jag därför inte under en pågående skatteprocess kommentera skattemyndigheters och domstolars tillämpning av gällande moms lagstiftning.

Jag avser att tillsätta en utredning som har till syfte att se över vissa centrala begrepp i moms lagstiftningen. Målet med utredningen är att moms lagens begrepp ytterligare skall anpassas till motsvarande begrepp i EG:s sjätte moms direktiv. Som en följd av arbetet med anpassningen av dessa begrepp kommer även moms reglerna för ideella föreningar att behöva ses över. Den nu uppkomna frågan om moms på spelaröverlåtelser visar att nuvarande moms regler kan vara svåra att tillämpa både för de ideella föreningarna och för myndigheterna. Den nämnda utredningen bör därför bl.a. ha som mål att göra moms reglerna för ideella föreningar enklare och mer förutsebara.

Vad gäller frågan om skillnader i moms reglernas tillämpning på verksamhet bedriven i bolagsform respektive i formen av en ideell förening är självklart inte syftet med skattelagstiftningen att ideella föreningar skall missgynnas. Jag anser dock inte att det är fel om reglerna i vissa fall skiljer sig åt mellan en ideell verksamhet som bedrivs utan vinstintresse till förmån för medlemmar och en verksamhet som bedrivs av ett aktiebolag, vars syfte är att bedriva näringsverksamhet. Även denna problematik kommer utredningen självklart att få beakta vid arbetet med översynen av moms reglerna för ideella föreningar.

Anf. 4 PETER PEDERSEN (v):

Fru talman! Jag vill tacka finansminister Erik Åsbrink för svaret på min interpellation avseende moms på köp av spelare från utlandet.

I Inrikesdepartementets rapport *EG-rätten och svensk idrott* (Ds 1997:27) behandlas bl.a. mervärdesskatten i ett avsnitt. I rapporten lyfts två områden fram som speciellt intressanta från momssynpunkt rörande

sport och idrott. Det gäller dels entréavgifter till sport- och idrottsevenemang, dels avgifter för tillhandahållande av anläggningar m.m. för utövande av samma aktiviteter.

Huvudregeln i EG-rätten är att verksamhet på idrottsområdet skall vara skattepliktig. Med undantag från detta får medlemsstaterna övergångsvis fortsätta att undanta t.ex. entréavgifter från skatteplikt eller tillämpa en reducerad skattesats. Jag tror att den nu ligger på 6 %.

En idrottsförening utgör normalt en sådan ideell förening som inte anses bedriva yrkesmässig verksamhet, varför den före anpassningen till EG-reglerna inte blir skattskyldig för moms. Eftersom idrottsföreningar normalt inte blir skattskyldiga för moms får de heller ingen avdragsrätt för ingående moms på kostnader som de har.

I det här avsnittet nämner man över huvud taget inte problemet om moms på spelarköp, vilket jag tycker är mycket märkligt. Frågan har ju väldigt stor betydelse för många ideella idrottsföreningar som har värvat, eller som kommer att värva, spelare från utlandet.

Fru talman! Min interpellation handlar alltså om förvärvsbeskattning avseende moms vid svenska idrottsföreningars köp av spelare från utlandet. Det gäller alltså frågan om den ersättning som utbetalas från den svenska föreningen till den säljande föreningen skall beläggas med svensk moms eller inte. En tjänst skall beläggas med moms i det land där den är omsatt. I vissa fall är det inte säljaren av tjänsten som blir skattskyldig för moms utan förvärvaren av tjänsten. Knäckfrågorna är om det här rör tillhandahållande av en tjänst, var tjänsten i så fall skall anses omsatt och, slutligen, vem som då blir skattskyldig.

Ett uppenbart bekymmer rent principiellt, som jag ser det, är att en svensk idrottsförenings köp av spelare från annan svensk idrottsförening inte leder till momsplikt. Vid transaktioner mellan två svenska parter eller föreningar kan alltså förvärvsbeskattning inte komma i fråga. I stället blir det svensk moms endast om säljaren uppfyller de krav på yrkesmässighet som ställs i mervärdesskattelagen – med andra ord: om man bedriver näringsverksamhet för vilken man är inkomstskyldig.

Men i 4 kap. 8 § i mervärdesskattelagen anges att verksamhet som bedrivs av allmännyttig ideell förening inte är yrkesmässig momsmässigt om föreningen är frikallad från skattskyldighet enligt 7 § 5 mom. i lagen om statlig inkomstskatt. Svenska idrottsföreningar har, såvitt jag vet, sådan frikallelse från inkomstskatt. Dessutom har köp och försäljning av spelare en naturlig anknytning till föreningens ändamål och bör alltså inte betraktas som yrkesmässig enligt mervärdesskattelagen.

Men den tolkning man nu använder sig av leder alltså till att det blir momsmässigt dyrare att köpa en spelare från utlandet jämfört med att köpa en spelare från Sverige. Jag undrar: Är det i enlighet med Romfördragets principer att vi inte skall diskriminera vid köp av varor och tjänster, oavsett om vi köper i Sverige eller från annat land?

Anf. 5 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Som jag redan sagt är jag inte beredd att nu tolka gällande skattelagar med hänsyn till att det pågår processer just kring dessa frågor.

Såvitt jag vet har de pågående processerna ännu inte resulterat i något lagakraftvunnet beslut av domstol. Innan ett sådant beslut är fattat kan

man inte uttala sig om huruvida det slutligen kommer att ställas skattekrav på de ideella föreningarna. Det är inte heller möjligt att i nuläget bedöma i vilken omfattning spelarövergångar skett som är av sådan art att de kan medföra skyldighet för föreningen att betala moms.

Slutligen kan man inte i dag förutse i vilken omfattning skattemyndigheterna kan komma att föra talan avseende spelarövergångar som har skett under tidigare år.

Mot bakgrund av att det föreligger oklarheter i en rad olika avseenden vill jag inte nu spekulera i eventuella åtgärder från regeringens sida. Men som jag har sagt avser jag att tillsätta en utredning som skall se över dessa frågor, däribland att om möjligt förenkla lagstiftningen, göra den mer begriplig, men också att se över moms­lagstiftningens tillämpning på ideella föreningar kontra aktiebolag. Avsikten är inte, som jag sade, att ideella föreningar skattemässigt skall missgynnas jämfört med aktiebolag.

Anf. 6 PETER PEDERSEN (v):

Fru talman! Jag tycker att det är välgörande att mellan raderna kunna utläsa att finansministern ser och erkänner att det finns vissa oklarheter. Jag har också stor förståelse för att vi inte i dag kan gå in på enskilda fall.

Principiellt kan man bara konstatera att det faktiskt är så att om en svensk förening, t.ex. AIK, skall köpa en spelare från Djurgården för 1 miljon kronor kostar det 1 miljon. Skulle man köpa samma spelare från t.ex. FC Köpenhamn skulle det kosta 1 250 000 kr. Då måste man hävda att det missgynnar den utländska föreningen och att vi tillämpar olika typer av betalningssätt beroende på varifrån spelaren kommer. Jag tycker att det skulle vara mycket pinsamt om vi så att säga skulle bli knäppta på näsan av EU-domstolen för att vi bryter mot Romfördragets principer om vad som skall gälla.

Men jag finner det som sagt positivt att finansministern vill tillsätta en utredning som har till syfte att se över de här begreppen i moms­lagstiftningen och att målet sägs vara att vi skall anpassa dem till de direktiv som finns samt att reglerna skall bli tydliga, enkla och mer förutsebara för ideella föreningar.

Jag blev dock lite fundersam på finansministerns avslutning av interpellationssvaret: ”— — — är självklart inte syftet med skattelagstiftningen att ideella föreningar skall missgynnas. Jag anser dock inte att det är fel om reglerna i vissa fall skiljer sig åt mellan en ideell verksamhet som bedrivs utan vinstintresse till förmån för medlemmar och en verksamhet som bedrivs av ett aktiebolag, vars syfte är att bedriva näringsverksamhet.”

Om jag har förstått det rätt får inte en ideell förening bedriva verksamhet med vinstintresse. Då upphör den att vara en ideell förening och blir en ekonomisk förening, ett handelsbolag eller ett aktiebolag.

Just nu pågår en ganska intensiv debatt inom idrottsrörelsen, och den kommer att föras även här i Sveriges riksdag så småningom, om vad bolagisering av idrotten får för konsekvenser för statligt stöd, skattelagstiftning osv. Man kan säga att den nuvarande lagstiftningen gynnar den förening som går över till att bilda bolag. Då slipper man betala moms på samma köp, man kan dra av för moms.

Man får intrycket av finansministerns svar att delar av den svenska idrottsrörelsen redan i dag är bolagiserade vad gäller rent idrottsliga verksamheter. Det är inte fallet. I princip all svensk idrottsverksamhet bedrivs i ideell regi. Jag tycker att Riksskatteverkets tolkning är olycklig. Man driver detta ganska hårt via sina länskontor, i vissa län även retroaktivt, medan man i andra verkar ligga lågt. Det här har en väldigt stor betydelse för svenska idrottsföreningars ekonomiska status.

Jag hoppas att man kan uttolka finansministerns svar på det sättet att om man skulle komma fram till fällande domar är finansministern beredd att se över och hitta ändringar i lagstiftningen som på ett annat sätt faktiskt gynnar fortsatt ideell verksamhet inom den svenska idrotten.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på interpellation 1998/99:82 om kasinon

Anf. 7 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Sten Andersson har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta i syfte att efterkomma beslutet om att skyndsamt förelägga riksdagen ett förslag om kasinon i Sverige baserat på internationella regler. Sten Andersson har också frågat vilka spelformer jag är beredd att stoppa, om regeringen inte är beredd att framlägga förslag om internationella kasinon, mot bakgrund av att dessa, i logikens namn, också påverkar spelberoendet negativt.

Sten Andersson och jag debatterade så sent som i våras frågan om kasinospel med internationella regler. Jag sade då att regeringen hade för avsikt att återkomma till riksdagen hösten 1998.

Det är nödvändigt att alla aspekter av internationell kasinoverksamhet analyseras och utreds mycket noga. Om denna spelform skall införas i Sverige måste det ske under betryggande former, med effektiv tillsyn och kontroll och så att eventuella sociala skadeverkningar så långt möjligt kan motverkas och förhindras. Mot den bakgrunden är frågan fortfarande under beredning.

Jag har för närvarande inga planer på att stoppa någon spelform utifrån det resonemang som Sten Andersson för. Däremot är det naturligtvis viktigt att frågan om spelberoende tas på allvar. Sedan budgetåret 1997 disponerar Socialdepartementet anslagsmedel för forskning om spelberoendet och dess sociala konsekvenser. På förslag från regeringen har riksdagen beslutat att dessa medel skall fördubblas budgetåret 1999 och användningsområdet vidgas till att utveckla olika former av förebyggande arbete.

Anf. 8 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! Jag har motionerat i den här frågan under tio år, inte därför att det är någon direkt stor fråga för mig, men det är en principfråga att människor själva skall få lov att bestämma var och om de vill spela med sina skattade pengar.

År 1997 biföll riksdagen motionen och sade med en unik skrivning att regeringen skulle skyndsamt återkomma med ett förslag avseende

internationella kasinon i Sverige. Sedan tyckte jag att det gick lite väl lång tid – men tid är alltid relativ – så jag frågade statsrådet igen våren 1998 vad som gällde. Han svarade att på grund av arbetsbelastning hade denna fråga nedprioriterats. Men han skulle återkomma till hösten med ett förslag. I de medieintervjuer som gjordes i samband med den debatten uppfattade jag statsrådet som positiv till den här frågan.

Nu läser vi i bladen och ser i medierna att frågan än en gång lagts på is. Socialdemokraternas riksdagsgrupp har satt ned foten, samma socialdemokrater som för knappt två år sedan begärde att regeringen skyndsamt skulle återkomma med förslag. Jag vill betona att just ordet skyndsamt är ganska unikt när riksdagen begär någonting från regeringens sida. Jag menar att den här frågan faktiskt är färdigutredd. Den har stötts och blötts i utredningar tidigare och vi behöver inte ha nya utredningar nu.

Med tanke på den spel flora som förekommer i dag har jag frågat statsrådet om han i logikens namn kan tänka sig att se över vissa av de spelen, som enligt min och mångas uppfattning faktiskt innebär större risk för spelberoende. Jag skall ta två exempel. Det ena är Triss, där man kan köpa lotter i sådan takt att inte någon enarmad bandit kan åstadkomma samma hastighet. Man har något som kallas Lottoexpress i varenda totomatbutik. Där har man dragning var femte minut och spelarna sitter och följer detta hela tiden. Det måste väl vara ett klockrent exempel på hur man skapar ett spelberoende. Detta vill statsrådet behålla.

Kasinon har en fin stämpel kring sig. Det är för fint för Sverige. Vi skall tydligen strunta i att kasinoverksamhet fungerar i hela Europa, och där finns inga förslag att stoppa kasinon någonstans.

Den vändning som denna fråga har tagit är en skam dels rent allmänt för Sveriges riksdag, dels framför allt för socialdemokraterna och i synnerhet den socialdemokratiska riksdagsgruppen. Jag hade väntat mig att någon från den gruppen skulle gå upp i debatten i dag och förklara den kovändning som gruppen har gjort. Men gruppen lyder antagligen under devisen bättre fly än illa fåkta – då kan man ju fly en gång till.

Det skall tillsättas nya utredningar. Har statsrådet samma uppfattning om internationella kasinon som han gav uttryck för i debatten våren, eller sen vintern, 1998?

Anf. 9 CHARLOTTA L BJÄLKEBRING (v):

Fru talman! Finansministern sade i sitt svar att det är nödvändigt att alla aspekter av internationell kasinoverksamhet analyseras och utreds mycket noga. Om den spel formen skall införas i Sverige måste det ske under betryggande former med effektiv tillsyn och kontroll. Eventuella sociala skadeverkningar skall så långt möjligt motverkas och förhindras. Mot den bakgrunden är frågan fortfarande under beredning.

Detta gläder mig, till skillnad från hur detta upprör Sten Andersson. I svaret hoppas jag kunna läsa ut att vi kan få en politisk enighet kring att kasinospel är en marginell ekonomisk företeelse med stora sociala konsekvenser. Detta är ett steg tillbaka från det tidigare ställningstagande som socialdemokraterna i kulturutskottet gjorde, nämligen då de gemensamt med borgarna höll på att införa kasinon med internationella regler i Sverige. Sten Andersson sade tidigare att det stod i kulturutskottets protokoll att regeringen utan dröjsmål skall införa kasinospel enligt internat-

ionella regler. Det visar på en okritisk hållning utan socialt ansvar för de svaga i samhället. Den hållning finansministern verkar ha intagit är att man ytterligare skall försöka titta på de sociala konsekvenserna.

Det finns många argument som talar emot en etablering av kasinon med internationella regler i Sverige. Det finns kasinon i dag, och människor som arbetar och har inkomst har rätt att använda sina pengar till vilken spelverksamhet de vill. Frågan är om vi från statens sida skall införa kasinon med internationella regler eller inte.

Den ekonomiska kalkylen om ett årligt överskott på 300 miljoner kronor tycker vi i Vänsterpartiet är lite väl luftig. Spelmarknaden är konstant i Sverige. Om staten ökar sina intäkter på spel kommer också folk-rörelserna att förlora en hel del spelintäkter. Antagandet om att 300 nya jobb skulle skapas anser vi inte väger upp mot de konsekvenser en ändrad spelkultur för med sig. Spel på kasino medför en stor risk för att spelberoendet skall öka i Sverige. Det är helt klart. Kasinoverksamhet av den omfattningen och med de insatserna kommer inte bara att locka till sig personer som är intresserade av hobbyspelande utan också dra till sig de som lockas av de höga vinstchanserna. Det kommer att öka kriminaliteten kring kasinona och i väsentlig del spelberoendet.

Spel på lokalknuten verksamhet, t.ex. kasinoverksamhet, och den kringspelsverksamhet som kommer att förekomma på kasinona, kommer också att leda till ökat spelberoende.

Spelandet är också klass- och könsrelaterat. Det är någonting som socialdemokraterna borde väga in. Människor med låga inkomster spenderar mer av sin disponibla inkomst på spel än dem med höga inkomster.

De eventuella spelintäkterna kan inte på grund av budgetlagen användas till de ökade kostnader som spelberoende för med sig, den ökade kriminaliteten som kasinona kommer att föra med sig eller för den tillsyn och kontroll som kommer att behövas. Hur har finansministern tänkt sig att lösa problemet med budgettaket?

Anf. 10 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Sten Andersson sade att detta inte är en stor fråga. Ändå är det påtagligt vilket oerhört engagemang han visar i denna fråga. Alla väljer vi vad vi vill prioritera här i tillvaron.

Charlotta Bjälkebring sade att det var en ekonomiskt marginell före-teelse. Det kan jag på sätt och vis hålla med om. Men jag har kanske en något mer nyanserad och sammansatt syn på fenomenet än vad båda mina meddebattörer har. De utgör varandras motpoler i debatten.

Jag kan se vissa skäl att tillåta internationella kasinon i Sverige. Ett skäl är att det kan bidra till att minska det illegala spelandet, dvs. det spelande som vi vet äger rum och där samhällets möjligheter av naturliga skäl till kontroll och insyn är som minst. Det frodas kriminalitet och asocial verksamhet i spåren av detta.

Jag kan också se att internationella kasinon kan ha vissa positiva effekter på sysselsättning, på statens inkomster och på turism i Sverige. Jag kan inte överbetona de aspekterna. De är förhållandevis marginella fenomen, men det hindrar inte att de kan ha en betydelse.

Det är möjligen riktigt som Charlotta Bjälkebring säger att den totala spelvolymen är förhållandevis konstant. Men därav följer inte att man skall förhindra nya spelformer att införas. De kan tränga ut andra spel-

former som är mindre angelägna. Om inte staten lanserar nya spelformer kan någon annan göra det, dvs. det blir pengar som inte flyter in till den gemensamma kassan och verksamheter som inte står under kontroll. Över huvud taget kännetecknas spelmarknaden av allt större och snabbare förändringar.

Här har jag en annan syn än Sten Andersson, som jag tycker tar för lätt på de risker för skadeverkningar som kan finnas även för kasinon. Det finns en risk för spelberoende och de sociala skadeverkningar som följer i spåren av spelberoende. Det är de omständigheterna som vi måste belysa mycket noggrant innan vi slutgiltigt tar ställning i denna fråga. Om vi finner att de faktorerna väger över de positiva aspekter som finns skall vi inte införa internationella kasinon. Om det å andra sidan är tvärtom, dvs. att risken för sociala skadeverkningar är små, att de positiva effekterna av bl.a. minskat illegalt spelande blir större, finns det skäl att införa internationella kasinon i Sverige.

Sten Andersson tar upp frågan om att stoppa andra spelformer. Det är en typ av översyn som ständigt skall göras alldeles oberoende av hur vi förhåller oss till internationella kasinon. Om det finns spelformer som urartar, som skapar oacceptabla skadeverkningar, skall vi inte tveka att ingripa mot detta. Det skall ske alldeles oberoende av hur vi förhåller oss i fråga om internationella kasinon.

Spel kommer alltid att finnas i Sverige. Om vi har valt att ha en stark statlig kontroll över detta – jag menar att vi måste ha det också i fortsättningen – kan vi länka människors behov av spel och förströelse i positiva banor. Det är inte att förakta att det också ger vissa positiva effekter för statskassan. Det är pengar som kan användas för andra ändamål. Vi förhindras inte att använda dem på grund av ett utgiftstak. Utgiftstaket sätts för ett år i taget. Men hur vi långsiktigt väljer att bestämma utgifterna beror av hur svensk ekonomi och inkomsterna till staten utvecklas.

Anf. 11 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! Jag vill inledningsvis säga att den socialdemokratiska riksdagsgruppen i det här fallet inte vet vad den talar om mot bakgrund av den spelmarknad som vi faktiskt har och som är tillåten i hela Sverige. Jag tycker att det är svagt. Det är ungefär i klass med några av de reservationer som vi hade när vi debatterade och beslutade om kasinon. Där var några som vann, dock inte Charlotte Bjälkebring, som tyckte att man skulle behålla tips inom vissa idrottsgrenar, men inte kasinon. Men tips på de idrotter som hon då nämnde har vi aldrig haft i Sverige. Det vittnar lite grann om delar av utskottets kompetens. Den del som vi ändå är glada över är att det blev ett tillfälligt stopp.

Charlotte Bjälkebring säger att det är en marginell fråga. Men ändå sägs den skapa så mycket elände. Logiken är inte glasklar.

För tre veckor sedan hade jag en radiodebatt med Charlotte Bjälkebring. Hon trodde då att det var farligt. I dag vet hon. Då kan hon berättat vad som konkret är farligt i stället för att bara säga att det blir sociala konsekvenser.

Visst kan det bli sådana, herr statsråd, men jag tycker att det är lite konstigt med tanke på den flora som vi faktiskt har och som har en mycket stor omsättning. Jag tror inte att de personer som befinner sig i

små ekonomiska omständigheter klär upp sig i smoking och tänker besöka något kasino. Det tror inte jag, så ni har riktat geväret åt fel håll.

Okej, statsrådet, det här är ingen stor fråga. Men jag är engagerad. Jag har aldrig spelat på kasino, men jag tycker inte att jag som politiker skall avgöra i denna fråga. Riksdagen har fattat ett beslut en gång, ett unikt beslut, men två år senare står den inte för det, när den övriga spelmarknaden dessutom utvecklats. Jag hoppas få tillfälle att återkomma i nästa anförande.

Anf. 12 CHARLOTTA L BJÄLKEBRING (v):

Fru talman! Det är precis det jag heter, Charlotta. Sten Andersson har i alla debatter kallat mig Charlotte, men jag heter Charlotta.

Jag vill avslutningsvis säga till finansministern att den här frågan nog väldigt mycket handlar som etik och moral: Vad skall staten lägga sig i och inte lägga sig i? Man måste tänka sig: Är det verkligen rimligt att staten inför kasinospel med internationella regler som får stora sociala konsekvenser? Den bedömningen måste man vara väldigt klar över.

Det gläder mig att det inte verkar som att utgiftstaken är helt heliga. Såvitt jag vet finns det inte heller någon statistik som visar på att den illegala spelverksamheten skulle försvinna om statliga kasinon inrättades i Sverige. Den statistiken skulle jag gärna vilja att finansministern i så fall visade mig.

Allra sist vill jag säga att det här väl är en proposition som man från regeringens sida inte behöver skynda på. I alla fall inte vad gäller Väns-terpartiet, Miljöpartiet och kd. Vi är tre partier som är emot kasinon med internationella regler. Är det så att ni i regeringen kommer fram till att det här får så stora sociala konsekvenser som vi tror kommer ni att få vårt stöd.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på interpellation 1998/99:83 om saluförandet av svenska lotterier utomlands

Anf. 13 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Sten Andersson har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta i syfte att svenska spel och lotterier inte skall saluföras utomlands för spel riktat till Sverige.

Lotterier som anordnas för allmänheten regleras i lotterilagen. För att anordna ett lotteri krävs, med vissa undantag, tillstånd.

Regeringen överlämnade i oktober 1998 ett förslag till riksdagen om att ett uppsåtligt främjande av lotterier som anordnas utomlands åter bör kriminaliseras. Regeringen gjorde bedömningen att detta var nödvändigt för att kunna garantera en tillräcklig tillsyn och kontroll, för att tillvarata konsumentintressen samt för att upprätthålla den av riksdagen beslutade ordningen att överskottet från spelmarknaden i Sverige skall vara förbehållet staten, hästporten och folkrörelserna. Regeringen anser att den föreslagna regleringen är förenlig med EG-rätten, då medlemsstaterna

har rätt att begränsa den fria rörligheten av lotteritjänster med hänsyn till vissa skyddsintressen.

I december 1998 beslutade riksdagen att anta regeringens förslag till lag om ändring i lotterilagen med ikraftträdande den 1 januari 1999.

Regeringen gav i augusti 1997 AB Trav och Galopp (ATG) tillstånd att anordna vadhållning i samband med hästtävlingar i samarbete med trav- och galoppsportens centrala organisationer i Norden under förutsättning att ATG:s samarbetsorganisation i det andra nordiska landet erhåller motsvarande tillstånd från sin tillståndsmyndighet. Premiär för detta nordiska hästspel över gränserna var, som Sten Andersson mycket riktigt skriver i sin interpellation, i samband med Nordiska travmästerskapet på Solvalla i höstas. ATG mottog då vad från vårt grannland Norge.

Några av utgångspunkterna för den svenska spelpolitiken är att det krävs tillstånd för att anordna ett lotteri, överskottet från den svenska spelmarknaden skall i allt väsentligt vara förbehållet staten, hästsporten och folkrörelserna samt att regleringen av spel och lotterier är en nationell angelägenhet. Liknande utgångspunkter gäller för spelpolitiken i flertalet av EU:s medlemsländer.

Sten Andersson har rätt i att vi måste vara logiska och renläriga. Organisationer som med stöd av den svenska lotterilagen anordnar spel och lotterier måste självfallet respektera andra länders regelverk, vilket de också gör. En förutsättning i beslutet för den gränsöverskridande vadhållningen i samband med hästtävlingar mellan Norge och Sverige är att det finns ett motsvarande tillstånd från norsk myndighet. Beträffande Bingolotto har den åländska landskapsstyrelsen godkänt att Bingolotto säljs på Åland.

En verksamhet som har mycket goda förutsättningar att vara gränsöverskridande är spel över Internet. I de tillstånd som har givits i försöksverksamheten med att tillhandahålla spel över Internet, har därför regeringen i sina tillstånd som villkor angivit att spelarna skall ha en fast anknytning till Sverige.

Svaret på interpellationen är sålunda att några åtgärder inte behöver vidtas i syfte att svenska spel och lotterier inte skall saluföras utomlands. Jag vill också informera Sten Andersson om att det inte är förbjudet för svenska medborgare att delta i utländska lotterier. Det förbjudna förfarandet är att i Sverige utan tillstånd anordna lotteri eller att uppsåtligt främja deltagande i ett utländskt lotteri.

Anf. 14 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! Jag får med viss tacksamhet notera att en svensk medborgare kan åka till Danmark, Tyskland och Frankrike och spela på de i de länderna befintliga lotterierna utan att den svenska statens tentakler når dithän.

Det är rätt att riksdagen i december 1998 beslutade att man skulle förbjuda utländska lotterier att saluföras i Sverige. Men vi skall ha helt klart för oss att det var en något tillspetsad proposition. Jag vågar påstå att majoriteten av de tunga remissinstanserna var emot. En hovrätt menade att det var en klar diskriminering. Jag undrar lite vad som menas med specifika och unika svenska skyddsintressen.

Jag har förstått att ett spelföretag som är stationerat i Storbritannien vill dra det här inför EU. Om det finns någon substans i EU:s regler om varors och tjänsters fria rörlighet över gränserna inom unionen, måste det bli tillåtet både för svenska lotterier att saluföras i övriga EU och för andra EU-medlemsländers lotterier att saluföras i Sverige.

Vi har en helt omöjlig situation. Vi läser varje dag i tidningar och övriga medier att Internet blir alltmer populärt. Det finns ingen instans som kan hindra någon att lägga ut på nätet reklam för ett utländskt lotteri. Det kan man inte hindra. Då vill jag fråga statsrådet:

Om ett utländskt lotteri vill göra reklam för sin produkt i Sverige och vill annonsera i Svenska Dagbladet eller Dagens Nyheter, är det tillåtet eller är det inte tillåtet, även om det klart utsågs att lotterna måste beställas via postorder från det land där lotteriet är beläget? Är en sådan annons tillåten?

Det finns också TV-kanaler som är stationerade i England och som sänder i Sverige. Där kan ju inte svenska staten gå in.

Min fråga är än en gång: Är det tillåtet för ett utländskt företag att annonsera i en svensk tidning för att saluföra sin produkt? Om svaret är nej, är det då den svenska tidningen som bestraffas och får lida enligt den svenska lagstiftningen? Jag skulle vilja ha ett svar på den frågan.

Anf. 15 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Jag är i de flesta avseenden mycket positiv till en stor frihet när det gäller rörlighet över gränserna, och jag ser inte minst det europeiska samarbetet som ett viktigt sätt att förverkliga det. Men jag måste säga att det finns ett undantag från det synsättet, och spel är definitivt ett område där jag inte välkomnar ökad rörlighet över gränserna. Skälet är naturligtvis att det finns stora risker för missbruk, fusk och ren kriminalitet i spåren av en spelverksamhet som inte hålls under ganska strikt tillsyn och kontroll från statsmakternas sida.

Detta synsätt är inte särskilt ovanligt. Tvärtom vågar jag påstå att man har ungefär samma syn på dessa frågor i de flesta europeiska länder. Därför har man också utformat en nationell spelpolitik i de olika EU-länderna för att behålla kontrollen över spelverksamheten.

Vår lagstiftning, som beslutades förra hösten, är förenlig med EG-rätten. Jag kommer även i fortsättningen att så långt det är möjligt verka för att vi behåller den nationella kontrollen över spelandet. Det finns också ett fiskalt motiv, det skall jag inte förneka. Spelverksamheten skänker statskassan ett antal miljarder kronor i intäkter, och det är pengar som kommer till god användning.

Jag är lite bekymrad över att Sten Andersson ser så lättsinnigt på detta, nästan som någonting önskvärt att vi skulle tappa kontrollen och att vi inte skulle ha dessa intäkter. Det vore intressant att få veta hur vi skulle ersätta dessa pengar. Är det några skatter som Sten Andersson vill höja, eller är det några utgifter som skall skäras ned, t.ex. på försvarsområdet eller på några andra områden? Det kunde vara intressant att få detta belyst.

Jag tycker att det är viktigt att vi slår vakt om detta, dels av statsfinanssiella skäl, dels för att så långt det står i mänsklig makt se till att denna verksamhet bedrivs i kontrollerade former med så lite missbruk och sociala skadeverkningar som möjligt.

Anf. 16 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! Jag avslutade mitt förra inlägg med en fråga som jag inte fick svar på. Nu vill jag fråga igen: Om ett utländskt spelföretag önskar annonsera i en svensk dagstidning, kan det utländska företaget då bli fälld för en sådan annons eller är det den svenska tidningen som blir fälld för att ha publicerat annonsen? Jag skulle vilja ha ett svar på denna min huvudfråga.

Statsrådet säger att han är övertygad. Jag hoppas och tror att han har förankring för den åsikten. När man läser i propositionen kan man se att tunga svenska juridiska instanser anser att detta strider mot den fria rörligheten av varor och tjänster.

Jag tycker också att det är genant att statsrådet pratar om utländska lotterier som om de vore någon form av kriminell verksamhet. I går var det en stor travtävling i Frankrike, Prix d'Amérique, och den sköts ju av ett statligt ägt franskt spelbolag som säkert är lika seriöst som ATG i Sverige.

Det finns TV-kanaler som riktar sig till hela Europa där kan man följa loppet timme för timme. Det är teoretiskt möjligt att spela på dessa lopp. Har man en dator med tillgång till Internet kan man spela utan vidare. Man slipper t.o.m. att besöka travbanan som man måste göra i Sverige.

Det som attraherar spelare är att de får en högre utdelning på eventuella vinster. I Sverige har vi unikt höga skatter på spel, och då blir också oddsen lägre. Så länge som vi skiljer oss på den punkten från framför allt andra EU-länder är det attraktivt att spela på utländska lotterier.

Om man spelar för 100 kr och kan få t.ex. 200 kr i Sverige om hästen vinner, och om man vid samma insats kan få 250 kr om man spelar på en häst i Frankrike är det ingen tvekan om var många kommer att spela någonstans.

Men, finansministern, svara gärna på min fråga om annonseringen, när det gäller vem som drabbas. Är det den utländska lotteriarrangören eller den svenska tidning som publicerar en annons som propagerar för ett utländskt lotteri?

Anf. 17 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Det är inte min sak att gissa hur svenska domstolar skulle ställa sig vid en rättslig prövning av dessa förfaranden. Jag har inga flera kommentarer att lämna i den frågan.

Däremot konstaterar jag på nytt att jag är bekymrad över att Sten Andersson så totalt tycks sakna förståelse för de risker som finns om man släpper spelandet fritt. Det finns naturligtvis seriösa spelföretag och statliga spelföretag utanför Sverige, det har jag inte förnekat ett ögonblick. Men om man släpper spelandet fritt och ser det som något slags viktig mänsklig rättighet finns det risk för att oseriösa och ibland t.o.m. rent kriminella företeelser breder ut sig och att de kan göra det i kraft av att de åsidosätter gällande lagar och ansvaret för folkhälsa och ordning och reda. Det är detta som är den stora risken.

Det är därför som de flesta länder i Europa har valt att behålla en stark nationell kontroll över spelandet, precis som Sverige har gjort. Här är synen mycket likartad. Jag tror nog att det är Sten Andersson som framstår som en något udda person i det här sammanhanget, och det är djupt bekymmersamt att en person så totalt saknar insikter om de risker

för missbruk, fusk och kriminalitet som finns om man inte har en hård kontroll över och en reglering av spelandet.

Prot. 1998/99:48
2 februari

Anf. 18 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! Om jag är udda må vara statsrådets bedömning, men i detta udda sällskap befinner sig i så fall Lagrådet och ett antal hovrättsjurister i Sverige, så jag är faktiskt i gott sällskap, och jag skäms inte ett dugg för det.

Sedan trodde jag faktiskt att statsrådet visste vad som hände om utländskt lotteriföretag vill annonsera i en svensk dagstidning, om den utländska lotteriarrangören skulle bötfällas enligt den svenska lagstiftningen eller om den svenska tidningen skulle bötfällas. Det trodde jag att man visste när man förelade riksdagen en proposition om att förbjuda utländska spel direkt riktade till Sverige.

Jag inser att så länge Sverige generellt har högre skatter på spel riskerar man att svenska spelare spelar på utländska lotterier där skatterna på vinsterna är lägre, och det kan man tycka är tråkigt. Jag vill hellre att svenska folket spelar på svenska travhästar i stället för på franska travhästar även om de franska hästarna är väl så duktiga.

Men jag noterar att vi lever i den värld som vi lever i. Vi kan i dag inte hindra människor att agera över gränserna. De gör det genom att använda sig av Internet och genom resor. Jag är säker på att denna lagstiftning är försvunnen om fem år eftersom man inser att den inte går att efterleva. Vi som bor i Malmö kan snart köra bil till Köpenhamn och spela på kasinon och hästar. Vi får då lägre skattesatser, och Sveriges riksdag kan inte stifta någon lag som förbjuder oss att göra detta.

Till sist: Jag är förvånad över att jag inte fick något svar på min fråga om vad som kan drabba en utländsk arrangör som annonserar i Sverige.

Anf. 19 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Sveriges riksdag fattade i slutet på förra året beslut om de här lagändringarna. Det må vara att Sten Andersson inte gillar beslutet, men en majoritet i Sveriges riksdag anser att detta är en klok politik och att det är fullt förenligt med EG-rätten. Då får väl Sten Andersson fortsätta att vara en ropande röst i öknen. Jag hoppas att han blir ganska ensam i det avseendet även i fortsättningen.

Vi är alla medvetna om att både Internet och internationalisering påverkar oss i olika avseenden, kanske också på spelområdet. Det är en sak att konstatera det, och det är en helt annan sak att dra den typen av slutsatser. Då kan vi kasta all kontroll och alla försök till påverkan överbord. Då är det lika bra att säga att det är fritt fram för allesammans, även aktörer som vi inte skulle vilja ta i med tång. Det är en oerhört märklig och i grunden mycket olycksbådande inställning.

Det är naturligtvis vår uppgift som politiker att på alla sätt försöka påverka också det här området i så positiva banor som möjligt, även om det finns krafter som stretar i motsatt riktning. Den här uppgivenheten inför diverse asociala tendenser på spelområdet är Sten Andersson dessbättre ganska ensam om i denna kammare.

Överläggningen var härmed avslutad.

Svar på
interpellationer

11 § Förnyad bordläggning

Föredrogs men bordlades åter
Konstitutionsutskottets betänkanden 1998/99:KU7, KU10 och KU12

12 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 1 februari

1998/99:143 av *Marianne Samuelsson* (mp) till näringsministern
Energipolitisk kursändring

1998/99:144 av *Ewa Larsson* (mp) till socialministern
De prostituerades livssituation

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 9 februari.

13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 29 januari

1998/99:303 av *Lennart Gustavsson* (v) till näringsministern
Ökad kompetens i geovetenskap

1998/99:304 av *Marianne Samuelsson* (mp) till socialministern
Behandlingsmöjligheter för missbrukande kvinnor

den 1 februari

1998/99:305 av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m) till socialministern
Rätt till ledighet för familjehemsföräldrar

1998/99:306 av *Rolf Gunnarsson* (m) till försvarsministern
Hemvärnet

1998/99:307 av *Rolf Gunnarsson* (m) till näringsministern
Regionalpolitiken

1998/99:308 av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m) till jordbruksministern
Trålfiske nära kusten

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 9 februari.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

TOM T:SON THYBLAD

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Ny riksdagsledamot, m.m.	1
3 § Anmälan om ersättare för statsråd	1
4 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan.....	1
5 § Meddelande om frågestund	2
6 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	2
7 § Svar på interpellation 1998/99:109 om kriminalitet bland invandrarungdomar	3
Anf. 1 Justitieminister LAILA FREIVALDS (s)	3
Anf. 2 STEN ANDERSSON (m)	5
8 § Svar på interpellation 1998/99:75 om momsen på spelarköp	6
Anf. 3 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	6
Anf. 4 PETER PEDERSEN (v).....	6
Anf. 5 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	7
Anf. 6 PETER PEDERSEN (v).....	8
9 § Svar på interpellation 1998/99:82 om kasinon	9
Anf. 7 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	9
Anf. 8 STEN ANDERSSON (m)	9
Anf. 9 CHARLOTTA L BJÄLKEBRING (v)	10
Anf. 10 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	11
Anf. 11 STEN ANDERSSON (m)	12
Anf. 12 CHARLOTTA L BJÄLKEBRING (v)	13
10 § Svar på interpellation 1998/99:83 om saluförandet av svenska lotterier utomlands	13
Anf. 13 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	13
Anf. 14 STEN ANDERSSON (m)	14
Anf. 15 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	15
Anf. 16 STEN ANDERSSON (m)	16
Anf. 17 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	16
Anf. 18 STEN ANDERSSON (m)	17
Anf. 19 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	17
11 § Förnyad bordläggning.....	18
12 § Anmälan om interpellationer	18
13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	18
14 § Kammaren åtskildes kl. 15.01.	19